

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Dumitru Mardari

Judecători – Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpata Pogoneț Nina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

***Pogoneț Nina XXXXX, născută la XXXXX,
originară XXXXX și domiciliată în XXXXX***

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 10.01.2017 până la 30.11.2017;

Instanța de apel de la 21.12.2017 până la 06.06.2018;

Instanța de recurs de la 22.10.2018 până la 26.02.2019;

Instanța de apel de la 03.06.2019 până la 09.10.2019;

Instanța de recurs de la 26.12.2019 până la 25.03.2020

Instanța de recurs de la 11.06.2020 până la 26.11.2020

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 30 noiembrie 2017, Pogoneț Nina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul în privința lui Tocaiuc Nicolae), i-a fost aplicată pedeapsa 2 ani și 2 luni închisoare;

- în temeiul art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal (episodul în privința lui Grigorișina Antonina), i-a fost aplicată pedeapsa 2 ani și 2 luni închisoare;

- în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul în privința lui Ferfețcaia Liudmila), i-a fost aplicată pedeapsa 2 ani și 2 luni închisoare;

- în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (episodul în privința lui Maximciuc Tatiana), i-a fost aplicată pedeapsa 2 ani și 2 luni închisoare.

Potrivit alin. (1) art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 4 ani și 8 luni

închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 1 an.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 4 ani.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate au fost admise, dispunându-se încasarea de la Pogoneț Nina în beneficiul lui Tocaiuc Nicolae prejudiciul material în sumă de 17 000 lei, în beneficiul lui Grigorișina Antonina prejudiciul material în sumă de 11 600 lei, Ferfețcaia Liudmila prejudiciul material în sumă de 11 880 lei, în beneficiul lui Maximciuc Tatiana prejudiciul material în sumă de 15 230 lei.

2. Potrivit sentinței, inculpata Pogoneț Nina a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru că:

- fiind rudă prin afinitate cu Nicolae Tocaiuc, urmărind scopul de profit, prin sustragerea bunurilor altei persoane, intenționat pe parcursul anilor 2007-2011, abuzând de încrederea lui, a dobândit ilicit în mai multe tranșe și sub diferite motive, mijloace bănești în diferite valute, în sumă totală de 1000 dolari SUA, ce constituie echivalentul a 17 000 lei MD, cauzându-i prejudiciu considerabil, acțiuni ce se încadrează la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții considerabile;*

- desfășurând activitate comercială la Piața centrală din mun. Bălți, urmărind scopul de profit și de sustragere a bunurilor altor persoane, într-o zi nestabilită de către OUP a lunii august 2010, abuzând de încrederea Antoninei Grigorișin, ce la fel desfășura activitate comercială la Piața centrală din mun. Bălți, intenționat, sub pretextul procurării unui loc comercial la aceeași piață, a dobândit ilicit de la ea mijloace bănești în sumă de 1000 dolari SUA, echivalentul a 11 600 lei MD, cauzându-I prejudiciu considerabil, acțiuni ce se încadrează la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții considerabile;*

- desfășurând activitate comercială la Piața centrală din mun. Bălți, urmărind scopul de profit și de sustragere a bunurilor altor persoane, într-o zi nestabilită de către OUP a lui septembrie 2010, abuzând de încrederea Liudmilei Ferfețcaia, fiica Antoninei Grigorișin, ce la fel desfășura activitate comercială la Piața centrală din mun. Bălți, intenționat, sub pretextul procurării unui loc comercial la aceeași piață, a dobândit ilicit de la ea mijloace bănești în sumă de 1000 dolari SUA, echivalentul a 11 880 lei MD, cauzându-I prejudiciu considerabil, acțiuni ce se încadrează la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții considerabile;*

- desfășurând activitate comercială la Piața centrală din mun. Bălți, urmărind scopul de profit și de sustragere a bunurilor altor persoane, într-o zi nestabilită de către OUP a lunii septembrie 2010, abuzând de încrederea Tatianeii Maximciuc ce se află în relații de prietenie cu Liudmila Ferfețcaia și mama acestei Antonina Grigorișin, care desfășoară activitate comercială la Piața centrală din mun. Bălți, intenționat, sub pretextul procurării unui loc comercial la aceeași piață, a dobândit ilicit de la ea

mijloace bănești în sumă de 1000 euro, echivalentul a 15 230 lei MD, cauzându-I prejudiciu considerabil, acțiuni ce se încadrează la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții considerabile* (f.d. 209-216 vol.2).

3. Sentința de condamnare a fost atacată cu un *apel* comun de către avocatul Sergiu Cușnir și inculpata Pogoneț Nina, prin care au solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatei și respingerea acțiunilor civile.

În motivarea apelului a invocat că, potrivit declarațiilor inculpatei dar și numeroaselor transferuri efectuate în perioada 2009-2012 de către aceasta din Federația Rusă, Pogoneț Nina nu avea probleme financiare, iar alegația precum că, a dispărut într-o direcție necunoscută și nu mai răspundea la telefon este absurdă și contravine atât declarațiilor părților pe dosar, dar și descifrărilor telefonice prezentate de aceasta.

Faptul că nu a existat un împrumut, cu atât mai mult intenția lui Pogoneț Nina de a împrumuta careva surse financiare de la Tocaiuc Nicolae este demonstrat de sursele financiare de care dispunea familia Pogoneț, pe perioada când activau în Republica Moldova, dar și pe perioada cât au fost în Federație Rusă, unde Pogoneț Nina avea venituri de 1 000 dolari și soțul ei avea 1 000 dolari pe lună.

Astfel, prima instanță a atribuit declarațiilor contradictorii și lipsite de veridicitate ale părților vătămate o putere probantă superioară declarațiilor inculpatei, fiind astfel violat principiul prezumției de nevinovăție prevăzut la art.8 alin.(3) Cod de procedură penală.

A indicat apelantul că, acuzarea adusă lui Pogoneț Nina este nefondată, întrucât începând cu anul 2009, aceasta a fost plecată în Federația Rusă, iar potrivit legislației în vigoare locurile din piață nu se vând dar se dau în locațiune pentru o perioadă determinată. Instanța de judecată a constatată că între Pogoneț Nina și părțile vătămate ar exista relații de împrumut, însă deși, contractul de împrumut este reglementat de prevederile art.art.867-874 Cod civil, părțile vătămate nu au înaintat cerere de chemare în judecată pentru a-și recupera sumele împrumutate în ordinea procedurii civile, mai mult, nici una dintre părțile vătămate nu a prezentat careva contract de împrumut în formă scrisă unde ar fi stabilit că într-adevăr Pogoneț Nina ar fi împrumutat careva bani.

Prima instanță constatând că, Pogoneț Nina este acuzată că ar fi comis infracțiunile prin intermediul „abuzului de încredere”, depășește limitele acuzării, încălcând prevederile art.325 Cod de procedură penală. Astfel, deși prima instanță constată că, Tocaiuc Nicolae a trimis lui Pogoneț Leonid suma de 300 dolari dar nu lui Pogoneț Nina, concluzionează că anume ar fi împrumutat de la Tocaiuc Nicolae suma de 300 dolari, fără a avea la bază careva probe cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

Referitor la acțiunile civile, consideră că, acestea nu au nici un suport probant și nu respectă rigorile prevăzute de legislație, cu atât mai mult că, instanța a aplicat o lege care nu era în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, prin ce au fost încălcate prevederile art. 385 alin.(2) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Pogoneț Nina a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2)

lit. c) Cod penal (episoadele în privința părților vătămate Tocaiuc Nicolae, Grigorișina Antonina, Maximciuc Tatiana și Ferfețcaia Liudmila), din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, analizând materialele cauzei în raport cu declarațiile inculpatei, declarațiile părților vătămate și a martorilor din în cadrul ședințelor de judecată, a constatat că lipsește fapta infracțională, fapt ce duce implicit la inadmisibilitatea tragerii la răspundere penală. Or, părțile vătămate au declarat că între Pogoneț Nina și părțile vătămate ar exista relații de împrumut, însă niciuna dintre părțile vătămate nu au prezentat careva contract de împrumut în formă scrisă sau careva recipise, unde ar fi stabilit că într-adevăr Pogoneț Nina ar fi împrumutat careva bani de la aceștia, cu indicarea a careva termeni de restituire. Mai mult, partea vătămată Maximciuc Tatiana a declarat că „...personal nu am cerut de la Pogoneț Nina banii...” adică să-i fie restituiți. Deși, contractul de împrumut este reglementat de prevederile art. 867-874 Cod civil, părțile vătămate nu au înaintat cerere de chemare în judecată pentru a-și recupera presupusele sume împrumutate în ordinea procedurii civile.

La fel, instanța de apel a menționat că, temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile, fapt ce nu a fost verificat în speță.

Reieșind din ansamblul probelor care au fost prezentate și cercetate în ședința de judecată a primei instanțe și instanței de apel, se confirmă faptul că acțiunile inculpatei Pogoneț Nina nu cad sub incidența legii penale și cert demonstrează că, între părți nu există și nici nu au existat careva relații de împrumut.

În acest sens instanța de apel a reținut declarațiile martorului Ostapenco Ana, care a relatat că Pogoneț Nina efectua transferuri de bani pe numele vecinei Cîrlan Elena ca aceasta să achite servicii comunale. Pogoneț Nina a activat în Federația Rusă mai mult timp. Careva datorii persoanelor fizice nu a auzit să aibă. La fel, martorul Coleșevschi Serghei a relatat instanței că, a văzut cum Tocaiuc Nicolae a pus suma de 500 lei în sicriul soțului decedat al inculpatei Pogoneț Nina și nu a văzut ca Tocaiuc Nicolae să pună alte sume bănești la înmormântare așa cum declară Tocaiuc Nicolae că ar fi pus suma de 2 000 lei.

Însăși inculpata a dat declarații amănunțite privitor la perioada la care părțile vătămate pretind că s-au întâlnit cu prima împrumutând bani, fiind și prezente la materialele cauzei înscrisuri și transferurile bănești efectuate de Pogoneț Nina din Federația Rusă, dovada înregistrării/luării la evidentă a cet. Pogoneț Nina în Federația Rusă pentru aceste perioade, copia pașaportului de străinătate a cet. Pogoneț Nina, în care este indicat că aceasta se afla pe teritoriul Federației Ruse.

Prezența numeroaselor transferuri efectuate în perioada 2009-2012 de către Pogoneț Nina din Federația Rusă, confirmă că aceasta nu avea probleme financiare, iar alegația părților vătămate precum că, ea a dispărut într-o direcție necunoscută și nu mai răspundea la telefon contravine atât declarațiilor părților pe dosar, dar și descifrarilor telefonice prezentate de ea, în care este indicat că a purtat nenumărate discuții cu partea vătămată Tocaiuc Nicolae, care nu s-a adresat la poliție cu plângere decât în anul 2015,

deși declară că toate sumele i-au fost împrumutate lui Pogoneț Nina cu câțiva ani mai devreme și nu iau fost restituite și a purtat discuții permanent cu Pogoneț Nina.

Faptul că, nu a existat niciun împrumut, cu atât mai mult intenția lui Pogoneț Nina de a împrumuta careva surse financiare de la Tocaiuc Nicolae este demonstrat de sursele financiare de care dispunea familia Pogoneț, pe perioada când activau în Republica Moldova, dar și pe perioada cât au fost în Federația Rusă, unde Pogoneț Nina avea venituri de 1 000 dolari și soțul ei avea 1 000 dolari pe lună.

Totodată, instanța de apel a admis critica apelantului privind invocarea greșită de către prima instanță „...Alături de alte circumstanțe, intenția este demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care a dorit să-și lărgască activitatea comercială și să deschidă un loc de vânzare în or. Moscova pentru ce avea nevoie de bani...”, deoarece această concluzie este contradictorie prin sine, dar și contravine situației de fapt. Mai mult, prima instanță nu a pătruns în esența declarațiilor părților pentru că, Tocaiuc Nicolae a declarat că Pogoneț Nina ar fi luat credite din acest motiv ar fi împrumutat bani de la dânsul; Pogoneț Nina l-ar fi rugat să-i împrumute bani pentru a achita datoriile pe care le avea pe apartament; banii îi împrumuta cu scopul de achita datoriile; banii au fost împrumutați pentru înmormântarea soțului, pe când instanța de judecată constată că inculpata ar fi vrut să deschidă un loc de vânzare în or. Moscova.

Mai mult, sunt contrare și concluziile primei instanțe care a indicat că, inculpata ar fi „...luat bani pentru necesități personale...”, însă potrivit rechizitoriului inculpata ar fi dobândit bani de la părțile vătămate „...sub pretextul procurării unui loc în incinta Pieței...”, că Tocaiuc Nicolae ar fi transmis 1 000 dolari, deși din declarațiile lui Tocaiuc Nicolae nu rezultă o astfel de sumă.

Deși, prima instanță constată că Tocaiuc Nicolae a trimis lui Pogoneț Leonid suma de 300 dolari și nu lui Pogoneț Nina, concluzionează că anume inculpata ar fi împrumutat de la Tocaiuc Nicolae suma de 300 dolari, fără a avea la bază careva probe cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

Astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță a omis să verifice dacă într-adevăr au existat careva relații civile între părțile vătămate și inculpată și nu a supus verificării și coroborării probele, fapt care a dus la pronunțarea unei hotărâri eronate și nemotivate.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, a contestat-o cu *recurs* ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

5.1. De asemenea și partea vătămată Tocaiuc Nicolae, a contestat cu *recurs* ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2019, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procuror și de către partea vătămată Tocaiuc Nicolae, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, în cauza penală în privința lui Pogoneț Nina și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, potrivit dispozitivului deciziei, instanța de apel a dispus achitarea inculpatei Pogoneț Nina de sub învinuirea

de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal (episoadele în privința părților vătămate Tocaiuc Nicolae, Grigorișina Antonina, Maximciuc Tatiana și Ferfețcaia Liudmila), din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, în temeiul art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, însă în partea descriptivă indică, inițial la pct.10 „...Pogoneț Nina de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală urmează a fi achitată – pe motiv că faptele inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii...” și ulterior, la pct. 15), 16), 19) a indicat temeiul de achitare prevăzut la art. 390 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală – nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel, în contextul indicat supra, instanța de recurs a ținut să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Totodată, instanța de apel în decizie a enumerat probele verificate în ședința de judecată la solicitarea procurorului și avocatului inculpatei, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, apelul comun al apărătorului Sergiu Cușnir și al inculpatei Pogoneț Nina a fost admis din alte motive, decât cele invocate, casată din oficiu sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În corespundere cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, Pogoneț Nina se liberează de răspunderea penală pe art. 190 alin. (1) Cod penal (escrocheria de la Tocaiuc Nicolae); art. 190 alin. (1) Cod penal (escrocheria de la Grigorișina Antonina); art. 190 alin. (1) Cod penal (escrocheria de la Ferfețcaia Ludmila) și art. 190 alin. (1) Cod penal

(escrocheria de la Maximciuc Tatiana) în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu încetarea procesului penal pe aceste fapte în temeiul art. 332 alin. (1) și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În corespundere cu art. 397 pct. 1) Cod de procedură penală se dispune încasarea de la Pogoneț Nina în beneficiul părților vătămate:

- Tocaiuc Nicolae prejudiciul material în sumă de 1 000 dolari SUA, echivalentul a 17 000 lei;

- Grigorișina Antonina prejudiciul material în sumă de 1000 dolari SUA, echivalentul a 11 600 lei;

- Ferfețcaia Liudmila prejudiciul material în sumă de 1000 dolari SUA, echivalentul a 11 880 lei;

- Maximciuc Tatiana prejudiciul material în sumă de 1 000 Euro, echivalentul a 15 230 lei.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel prin rejudecarea cauzei a constatat ca fiind dovedite faptele de escrocherie comise de Pogoneț Nina, însă a liberat-o de răspunderea penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, încetând procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Ajungând la această concluzie, instanța de apel a menționat că declarațiile sub jurământ a părților vătămate și martorilor, alături de probatoriul scris administrat la caz, denotă dobândirea de către inculpată a mijloacelor bănești sub diferite pretexte, bazându-se pe credibilitatea ei acordată de către părțile vătămate, acțiunile ulterior întreprinse de eschivare îndelungată de la restituirea lor și nerecunoașterea acestora, demonstrându-I din start intenția neexecutării angajamentelor asumate.

Or, pentru constatarea vinovăției inculpatei în dobândirea prin escrocherie de la părțile vătămate a mijloacelor bănești, nu are importanță faptul că, aflându-se pe teritoriul Federației Ruse, a efectuat careva transferuri în Republica Moldova, invocând în acest sens capacitatea sa de plată, de rând ce potrivit materialelor cauzei penale, respectivele sume au fost dobândite de ea în altă perioadă de timp decât transferurile efectuate; datele pașaportului confirmându-i intrarea și ieșirea repetată de pe teritoriul țării în perioada vizată prin actul de învinuire, iar bonurile de achitare a creditelor bancare, confirmând declarațiile lui N. Tocaiuc referitor la dobândirea de la el a mijloacelor bănești inclusiv în acest scop.

De rând cu aceasta ține de menționat, că intenția infracțională a inculpatei de dobândire prin escrocherie a mijloacelor bănești de la părțile vătămate, nu depinde de achitățile suportate de ea în legătură cu alte servicii, rezultând doar din acțiunile post factice întreprinse, prin care, bazându-se pe lipsa recipiselor, neagă primirea a careva sume bănești, la caz fiind absolut irelevante pretextele invocate părților vătămate, pentru realizarea scopului final, iar lipsa acestor recipise face imposibilă pretinderea acțiunilor cu caracter civil.

Totodată, criteriul considerabil a daunelor materiale, cauzate prin infracțiune, rezultă din prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, luându-se în considerație suma mijloacelor bănești dobândite de inculpată în raport cu starea materială și venitul părților vătămate la data comiterii faptelor penale ce vizează perioada de până la 2010.

Instanța de apel a indicat că, temeiul de drept pentru reîncadrarea acțiunilor inculpatei Nina Pogoneț pe fiecare din fapte, de la art. 190 alin. (2) lit. c) la art. 190 alin. (1) Cod penal, a constituit modificarea din 17 august 2018 operată în legea penală la norma vizată, prin care din alin. (2) s-a exclus în calitate de agravantă lit. c) ce vizează daunele considerabile, constituind elementul laturii obiective a escrocheriei prevăzută de alin. (1), la caz ea dobândind transmiterea de către părțile vătămate a mijloacelor bănești prin abuz de încredere, fapt ce determină netemeinicia argumentului apărării privind lipsa în acțiunile ei a elementelor infracțiunii imputate.

Astfel, constatându-se ca fiind dovedită comiterea escrocheriei de către inculpata N. Pogoneț, ca urmare a dobândirii prin abuz de încredere de la părțile vătămate a mijloacelor bănești și ținând cont de faptul, că componența infracțiunii vizate la art. 190 alin. (1) Cod penal, prin prisma art. 16 alin. (1) lit. b) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, termenul prescripției de atragere la răspunderea penală pentru care, conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, este de cinci ani, Colegiul a dispus liberarea ei de răspunderea penală pe toate capetele de acuzație, cu încetarea în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a procesului penal.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 04 decembrie 2019 inculpata Pogoneț Nina, fără a invoca niciun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat *recurs ordinar*, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2020, s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpata Nina Pogoneț împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

10. La 16 aprilie 2020, inculpata Pogoneț Nina a expediat la adresa electronică a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție *recurs ordinar motivat* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, fără a fi semnat în modul corespunzător, adică fără a fi aplicată semnătura electronică avansată.

11. La 05 mai 2020 inculpata Pogoneț Nina a înregistrat la Curtea Supremă de Justiție *recursul ordinar motivat* depus anterior prin intermediul poștei electronice, deja cu aplicarea semnăturii olografe, solicitând admiterea recursului, casarea totală a deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată.

În motivarea recursului inculpata a invocat că decizia Curții de Apel Chișinău este una arbitrară și nemotivată, nu corespunde rigorilor prevăzute de legislația procesual-penală, motiv din care urmează a fi casată, iar dânsa urmează a fi achitată, deoarece nu a săvârșit nicio infracțiune.

12. La 11 iunie 2020, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, în adresa Procuraturii Generale și a părților vătămate Tocaiuc Nicolae, Grigorișina Antonina, Ferfețcaia Liudmila și Maximciuc Tatiana, a fost expediată copia de pe recurs, cu solicitarea de a depune, în termen de 30 de zile, o

referință privind opinia asupra recursului declarat de Pogoneț Nina (f.d. 103, volumul V).

Referințe nu au fost depuse.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Materialele cauzei atestă că la 09 octombrie 2019 Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei, iar decizia motivată a fost pronunțată public la 13 noiembrie 2019 (f.d. 247-248 volumul IV, f.d. 1-10, volumul V).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 noiembrie 2019, inculpata Pogoneț Nina a fost prezentă la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel (f.d. 238 verso-239 volumul IV), fiindu-i înmănată la aceeași dată o copie a deciziei motivate, pentru ce s-a semnat în recipisă (f.d. 11, volumul V).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 13 noiembrie 2019, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 16 decembrie 2019.

Totodată, potrivit ștampilei aplicată de Curtea Supremă de Justiție, respectivul recurs ordinar a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție abia la 05 mai 2020, adică peste termenul prevăzut de lege (f.d. 74-96, volumul V).

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este depus peste termen, recursul ordinar declarat de inculpata Pogoneț Nina la 05 mai 2020 urmează a fi declarat inadmisibil.

Totodată, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nu poate reține recursul ordinar, care a fost expediat la adresa electronică a instanței de recurs de către inculpata Pogoneț Nina la 16 aprilie 2020, deoarece nu este semnat corespunzător și nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în 430 Cod de procedură penală, or, semnătura urma să fie în olograf original sau, la caz, aplicată semnătura electronică avansată calificată. Mai mult ca atât, acest recurs la fel a fost declarat peste termen.

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Pogoneț Nina XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2019, în cauza penală privind-o pe *Pogoneț Nina XXXXX*, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 noiembrie 2020.

Președinte

Dumitru Mardari

Judecători

Nicolae Craiu

Mariana Pitic